

традиційно проведений урок. Саме після проведення контрольної роботи можна визначити, на скільки ефективною виявилася наша методика.

Аналізуючи проведений педагогічний експеримент, можна зробити висновок: лекційно-семінарська система, як один з методів навчання дає змогу створити оптимальні умови під час формування знань про швидкість хімічної реакції, підвищити їх засвоєння, оскільки в даному випадку проявляється висока ефективність організації ат можливість вчителя коригувати процес навчання хімії.

МУЗЕЙ ЯК ЗАСІБ ДУХОВНО-МОРАЛЬНОГО ТА ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ

Чмир М.О. (м. Полтава, Україна)

Музей – осередок освіти і виховання, який сприяє формуванню любові до прекрасного, забезпеченню духовної єдності поколінь і призначений для вивчення, збереження та популяризації художньої спадщини великого митця. [4]

Музей (від грец. Museion – будинок муз) – установа, що займається збиранням, зберіганням, вивченням, реставрацією і експонуванням свідоцтв розвитку природи і матеріалізованих цінностей культури, що відображають різні області творчої діяльності людини.[1]

Музей сьогодні – це історично сформований інститут, побудований на принципі діалогу розділених у часі і просторі культур. Культурна сфера сучасного музею, як зазначають вчені Є. Мастениця, М. Нагорський,

Л. Шляхтіна, – це живий, насичений високою силою інформаційної і емоційної взаємодії простір. Транслюючи накопичений людством духовний досвід, музей визнає право кожної епохи на особисте бачення світу, діалог із сучасною культурою, виступаючи засобом адаптації людини в культурній сфері як місця духовного збагачення, що стимулює моральний і естетичний розвиток особистості. [5]

Музей не повинен являти собою зібрання матеріалів, мертву виставку фотографій і документів. Це жива, дійова сила.[2]

В сучасних умовах роль музею досить виросла. Багато в чому це пов'язано з тим, що напрямки роботи музеїв досить широкі, а це в свою чергу дозволяє активно включати його в цілісний освітній і виховний процес. На сьогоднішній день проблема духовного виховання школярів є однією з найбільш важливих і актуальних в сучасній школі. Проблема модернізації духовно-морального виховання в системі освіти пов'язана з вивченням, збереженням накопичених кращих традицій у вихованні підростаючого покоління, оновлення його змісту, проектування нових технологій.

Психолог М. Коваль вважає, що "знання, отримані в музеї, це не просто розширення світогляду, а засвоєння понять, явищ, вплив на формування переконань. Особливість музейного сприйняття полягає в тому, що засвоєння понять поєднується з процесом розвитку зворотних зв'язків між музейним предметом і відвідувачем: чим глибше і повніше пізнається музейний предмет (отже і подія, яка за ним стоїть), тим більше виникає зацікавленість в його глибокому пізнанні..." При цьому музейний предмет виступає носієм соціокультурної та природничонаукової інформації, засобом засвоєння й усвідомлення історико-культурної спадщини.

Використання освітньо-виховного потенціалу музею у підготовці і проведенні уроку-конференції, уроку-подорожі, уроку-вікторини, уроку-„круглого столу“ тощо сприяє творчій активності учня, вмінно-самостійно мислити, формуванню пізнавальної сфери, мотивації до навчання, самовиховання, самоосві-

ти. [5]

Основною метою духовно-морального виховання є орієнтування підрос-таючого покоління на цінності вітчизняної культури, формування у них бережного ставлення до Батьківщини, її культурно-історичного минулого. Патріотизм, як багатогранне за своїм змістом поняття, включає в себе:

- любов до рідних місць;
- повага до минулого своєї Батьківщини;
- гордість за свій народ;
- повага до інших народів, їх звичаїв і культури;
- почуття нерозривності з оточуючим, бажання зберегти, примножити багатства своєї країни;
- готовність служити і захищати інтереси своєї Батьківщини.[4]

Можна зробити висновок, що духовно-моральне виховання, як і виховання взагалі, повинно базуватися на знанні тих компонентів буття, культури, які формують в цілому уявлення про Батьківщину, її культурно-історичні традиції, досягнення і цінності кращих її представників. Тому роль музеїв у формуванні в учнівської молоді громадянського світогляду має важливе значення, оскільки такі якості як усвідомлення взаємозв'язку поколінь, виховання любові до праці, рідної землі, мови, культури, моралі, вивчення та пропаганди пам'яток історії, культури і природи рідного краю, поваги до людей праці можливо сформувати лише в умовах музейного середовища.

Література

1. Кутьев В. О. Музей как открытая педагогическая система [Текст] / В. О. Кутьев // Педагогика. – 2005. – №4. – С.27–34.
2. Маслова Т. Виховання духовності учнів засобами музейної педагогіки [Текст] / Т. Маслова // Завуч. – 2011. – № 13. – С. 11–12
3. Пантелеева В. Роль музеїв в вихованні школярів [Текст] / В. Пантелеева, С. Скрыгина // Воспитательная работа в школе. – 2010. – № 1. – С. 101–110.
4. <http://kz-sura-lit.at.ua/index/muzeji/0-31>
5. http://www.nbu.gov.ua/Portal/soc_gum/pspo/2007_13_1/doc_pdf/Pusep-lina_st.pdf

ХАРАКТЕРИСТИКА ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ПРИРОДНИХ ДИСЦИПЛІН В ПЕДАГОГІЧНОМУ ПРОЦЕСІ ВИЩОЇ ШКОЛИ

Шевчук К.Д. (м. Чернівці, Україна)

Постановка проблеми. Державною програмою «Вчитель» визначено, що саме вчителю належить ключова роль в освіті, адже саме він допомагає становленню громадянина як особистості і фахівця, зміцненню інтелектуального та духовного потенціалу нації. Оскільки в центрі навчання і виховання мають стояти інтереси учня, вся діяльність педагога, зокрема зміст і технологія навчання, повинні змінюватись. У зв'язку з цим дещо по-іншому потрібно здійснювати підготовку учителя.

Постановка методичних проблем щодо вдосконалення підготовки вчителя сприятиме застосуванню творчого підходу до викладання природознавства у початковій школі дозволить сформувати цілі, зміст і структуру навчально-виховного процесу з урахуванням теоретичних основ директивних матеріалів, сучасних біологічних і педагогічних концепцій, принципів розробки програм і підручників. Тому особливо гостро сьогодні постає проблема використання в педагогічному процесі вищої школи інтерактивних методів навчання як засобу підвищення якості викладання природничих дисциплін.